

FORRÁSOK

A Borszékért Alapítvány és a Borszéki Polgarmesteri Hivatal közérdekű lapja

ÚJABB MEGVALÓSULT ÁLOM: FELÚJÍTOTTUK A BORSZÉKI ISKOLÁT

fotó: statiuneaborsec.ro

MIK JÓZSEF ÜNNEPI BESZÉDE

Felújított, modern környezet várja a borszéki Zimmethausen Szaklíceum diákjait. Az európai uniós alapokból rehabilitált épület hivatalos átadását január 4-én, hétfőn délbén tartottuk. Az ünnepség keretében az érdeklődők nyílt nap során vehették szemügyre a korszerűsített tanintézményt.

A Zimmethausen Szaklíceum történetében sok száz diák tanult és nevelkedett, számtalan értéket hozva a helyi közösségbe. Most a tanintézmény modernebb, biztonságosabb környezetben fogadhatja a jövő generációit. A minőségi otatáshoz kiváló körülmények szükségesek, és örömmel mondhatjuk, hogy Borszék városában ez most adott.

„Megvalósult egy újabb álmom Borszék történelmében, ami, bevallom, az én álmom is

volt. Ki merem jelenteni, hogy ez a városnak egy még fontosabb pillanata, mint a Fontana gyógyfürdő megnyitása. Hiszen, akik itt jártak iskolába, tudják, milyen körülmények uralkodtak az elmúlt években, évtizedekben” – fogalmazott köszöntőbeszédében Mik József, Borszék polgarmestere. Az előljáró röviden ismertette a beruházás során elvégzett munkálatokat és fejlesztéseket, kiemelve, hogy a végleges átadásra várhatóan áprilisban fog sor kerülni. „Köszönöm

a türelmet azok ré-széről, akik megértették, hogy ez nem egy olyan munka, amit pár hónap alatt el lehet végezni. Hét év kellett ahhoz, hogy ez megvalósuljon. Fontos hangsúlyoznom, nem csak a munkálatot kell látni, hanem azt a háttérmunkát is, amit ez idő alatt el kellett végezni.” A polgarmester kiemelte, megtették mindent annak érdekében, hogy a borszéki gyerekek kiváló körülmények között tanulhassanak.

(folytatás a 2. oldalon)

fotó: facebook.com/primariaborsec

II. SZALONNAFESZT BORSZÉKEN

3. OLDAL

fotó: statiuneaborsec.ro

A KÖLTSÉGVETÉS 70 SZÁZALÉKÁT BERUHÁZÁSOKRA FORDÍTJUK

5. OLDAL

BORSZÉK AZ ELSŐ 3 HAZAI TURISZTIKAI CÉLPONT KÖZÖTT 2024-BEN

6. OLDAL

(folytatás az 1. oldalról)

fotó: Moşneag Gellért

MODERN ESZKÖZÖK VÁRJÁK A DIÁKOKAT A FELÚJÍTOTT TANTERMÉKBEN

„Minden eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy minőségi oktatása legyen Borszéken. Most önökön, pedagógusokon a sor, hogy munkájukkal biztosítsák a minőségi javulást az eredmények tekintetében.” Az előjárótól azt is megtudtuk, hogy a tanintézmény sikerrel pályázott az országos „Meleg ebéd” programra, így előreláthatólag még idén az állam által biztosított ételre számíthatnak a diákok.

Az avatóünnepség keretében szintén az esemény fontosságát méltatta Barti Tihamér, Hargita Megye Önkormányzatának alelnöke is. Ezt követően Lapohos Annamára tanfelügyelő beszélt arról, hogy a kívül-belül gyönyörűen felújított épület, a jó ízléssel és színvonalasan felszerelt osztálytermek

hozzájárulnak majd az oktatás színvonalának emeléséhez Borszéken.

„Örülünk minden befektetésnek az oktatási infrastruktúrába. Külön öröm számunkra, hogy Borszék vezetősége a turizmus és más területek fejlesztése mellett továbbra is prioritásként kezeli az oktatás kérdését” – nyomatékosította ünnepi beszéde során Costin Hirlav. A Hargita megyei főtanfelügyelő-helyettes megerősítette, hogy a borszéki iskola rajta van azon tanintézmények listáján, akik jogosultak a „Meleg ebéd” programban való részvételre.

Az ünnepi beszédek sorát Ferency József, a Zimmethausen Szaklíceum igazgatója zárta. „Úgy gondolom, hogy ez a kis borszé-

ki közösség, ezzel a megvalósítással méltó utóda lehet az iskola névadójának. Minden település számára a gyerekek a legfontosabbak, ők jelentik a jövőt, ők jelentik az erőt. Egy közösség csak akkor erős, ha képes a gyerekeit méltón tanítani, nevelni. Bár nagyon fontos, hogy modern iskolánk legyen, amely megfelel a 21. század elvárásainak, mindemellett fontosnak tartom, hogy gyerekeinket Istenbe vetett hitre, hagyományaink, nyelvünk és kultúránk iránt való elkötelezettségre neveljük” – jelentette ki a tanintézmény vezetője, köszönetet mondvá egyúttal mindazoknak, akik bármilyen módon hozzájárultak a beruházás megvalósításához.

A Zimmethausen Szaklíceum teljes körű felújítása a Regionális Operatív Programon (POR) keresztül zajlott. A 2022 májusában elkezdődött munkálatok során hőszigetelték az ingatlant, ugyanakkor az épület belső terét is teljesen felújították. Megújult a fal és padlóburkolat, kicserélték a villany- és fűtőhálózatot, a szaniter vezetékhálózatot. Az osztálytermet LED-es lámpatestekkel szerelték fel, két új, 200 kw-os kazánt is működésbe helyeztek. A beruházás során teljesen új bútortárat és felszerelést is kapott a tanintézmény. Felújították az udvart is, ennek során egy 26mx16m méretű sportpályát alakítottak ki, illetve teljesen új játszótér is épült, és persze a zöldövezet kialakítása sem maradhatott el. Fontos eleme a beruházásnak, hogy kártyás beléptető rendszert helyeznek üzembe úgy az oktatók, mint a diákok részére, így növelve az intézmény biztonságát. Az épület tetőszerkezetét is kicserélték, ezzel együtt az épület jobb szárnyára egy újabb emelet épült. Az új térben egy 170 férőhelyes multifunkcionális termet alakítottak ki, megfelelő teret biztosítva a különböző előadásoknak, találkozásoknak, megbeszéléseknek, gyűléseknek.

A beruházás értéke 12.998.750 lej, melyből az elszámolható költségek értéke 6.515.936 lej, a város saját hozzájárulása pedig 6.482.814 lejt tesz ki.

Az említett POR program keretében több más beruházás is zajlik Borszéken. Az iskola felújítása mellett több másik munkát is folyamatban van: zajlik az új szociális lakások építése, akárcsak a régi kultúrotthon felújítása. Ezen beruházások az idei év végére zárulnak le.

A POR pályázat teljes értéke 41,519 millió lej, ebből 24,385 millió lej az uniós által finanszírozott összeg, a fennmaradt 17,134 millió lejt saját költségvetéséből biztosítja a város.

fotó: Moşneag Gellért

MINDEN ADOTT A MINŐSÉGI OKTATÁS BIZTOSÍTÁSÁHOZ

II. SZALONNAFESZT BORSZÉKEN

fotó: facebook.com/primariaborsec

SZALONNA, KOLBÁSZ, TÁNC - EZ JELLEMEZTE A II. SZALONNAFESZTET

Az idei SzalonnaFesztet a farsangi időszak utolsó hétvégéjére, február 10-11-ére sikerült beszuszakolni, így mindenféle lelkiismerettel és bőjtöl kapcsolatos fenntartások nélkül élvezhettük az eseményt. Bár olyat is hallani véltünk, hogy az ötletgazda megpróbálna a SzalonnaFeszt számára kivételes státuszt kieszközölni az illetékesektől egy bulla formájában, annak érdekében, hogy a későbbi szalonnáknak is legyen esélyük bizonyítani. Kiderül.

A szalonnák és egyéb finom falatok köré épülő SzalonnaFeszt ötlete Kolozsvárról indult 14 évvel ezelőtt, idén Borszéken kívül Kolozsváron, Brassóban, Szilágysámsonban és Sepsiszentgyörgyön is megszervezték.

A rendezvény alapköve a termelői vásár, amelyen nemcsak szalonna, kolbász, tepertő és egyebek játszanak szerepet, hanem jó minőségű friss és érlelt sajtok, egyéb tejtermékek, befőttek, házas péksütemények, teafüvek, pálinkák, méz és hasonló ínycsiklandó ételek is kínálják magukat kóstolásra, vásárlásra. Sepsiszentgyörgy, Árkos, Homoródalmás és Székelydálya volt a négy legtovábbi

település, ahonnan termelők érkeztek idén.

Az ínycsiklandó finomságok mellett használati tárgyakat, bizsukat, márciuskákát, szappanokat és tematikus pólókat is beszerezhetek az érdeklődők. A kisebb gyerekek póniháton kocoghattak a sátor környékén vagy a családdal lovashintózhattak. A szabadtéri szalonnasütést a "csináld-magad" elveit vallók és a gyerekek értékelték a legjobban, de az sem maradt éhesen, aki nem szeretne volna összezsírozni csecsebecse kezecskéit, vagy (Uram bocsá) nem szereti a sült szalonnát, hiszen helyben sült házi kolbászos hotdog vagy kétféle gulyás közül is választhatott Papa la Sany lacikonyháján.

A sertésügyek szakértői disznókvízre nevezhettek be, amelyen nemcsak a sertés feldolgozásával és a belőle származó termékek elkészítésével, fűszerezésével kapcsolatos kérdésekre tippelhetek, sőt, a legnagyobb biztonsággal adhatták meg a választ, hanem olyan általános műveltséget feszegető kérdésekre is, mint annak a filmbeli malackának a neve, aki juhászakutyanak képzelete magát. A játékosok szemléltomást

jól szórakoztak, Véber Zoltán nyertes pedig három Fontana-belépőt zsebelhetett be.

Természetesen nem maradhatott ki a szalonnák és kolbászok versenye sem. A termelői és magánportákról származó finomságokat egy öttagú zsűri kóstolta és bírálta el, melynek tagjai a helybéli Fazakas (Mókus) Róbert (Gabi), Veres Alpár böllérek, valamint Gelu Visan, kolozsvári gasztrotechnikus, Tofán Zsolt filmes és Tápuc Lóránd Kongo Farm tulajdonos voltak. Idén a magánszemélyek termékei arattak sikert, a szalonnák első- és második díját, a kolbászok harmadik díját a csomafalvi Köllő család tagjai söpörték be, Szabó Levente szalonnája a harmadik helyen végzett, a legjobb kolbásznak járó második díj a Tercsi közbirtokossági húsfeldolgozó csipős kolbászának járt, míg az első díj Texe Gábor avagy a Mikulás csabai jellegű kolbászát illette. Ismételten gratulálunk a nyerteseknek! A bőkezű vásárlók és wellnessben jegyet váltók között idén is a vásáron kínált termékekből összeállított tombolanyeményeket sorsoltak ki a szervezők.

A jó hangulatot a sepsiszentgyörgyi Folker zenekar szolgáltatta a sátorban, valamint a szombat esti táncpályán is.

A SzalonnaFeszt megszervezésében idén is rengeteg helyi segítséget kaptunk, melyért köszönetünket fejezzük ki a Polgármesteri Hivatalnak a támogatásért, az önkormányzat munkásainak a kétkezi munkáért, a Romaqua Group képviselőinek és munkásainak, Balázs Tibornak, az eseményt támogató Colț de rai, Forrás, Bellini, Juliu's, Korona panziók tulajdonosainak és ügyintézőinek, Veres Alpnak és a Fontana gyógyfürdőnek.

Úgy gondoljuk, hogy azon a bizonyos, az időpont ellenére téli időjárással nem megáldott hétvégén mégiscsak sikerült jó hangulatú eseményt szervezni.

FAZAKAS EMESE

A HELYI ÖNKORMÁNYZAT

FEBRUÁRBAN JÓVÁHAGYOTT TANÁCSHATÁROZATAI

A február 22-én tartott soros ülésén Borszék Önkormányzati Testülete a következő határozattervezeteket fogadta el:

- a borszéki Szociális Segítő Szolgálat keretében benyújtott szociális szolgáltatásokra vonatkozó éves cselekvési tervét
- a 2023. december 31-i pénzügyi helyzetet
- a PNRR projekt keretében létrehozandó

elektromos töltőállomások megalapozási okirátát

- Borszék város közterületének kiegészítését meghatározott épületek, településen belüli telkek magántulajdonba adását és azok nyilvántartásba vételét
- az árverésre bocsátandó 78,79 köbméter fűrészáru kikiáltási árát
- a bonyhádi kiszállást

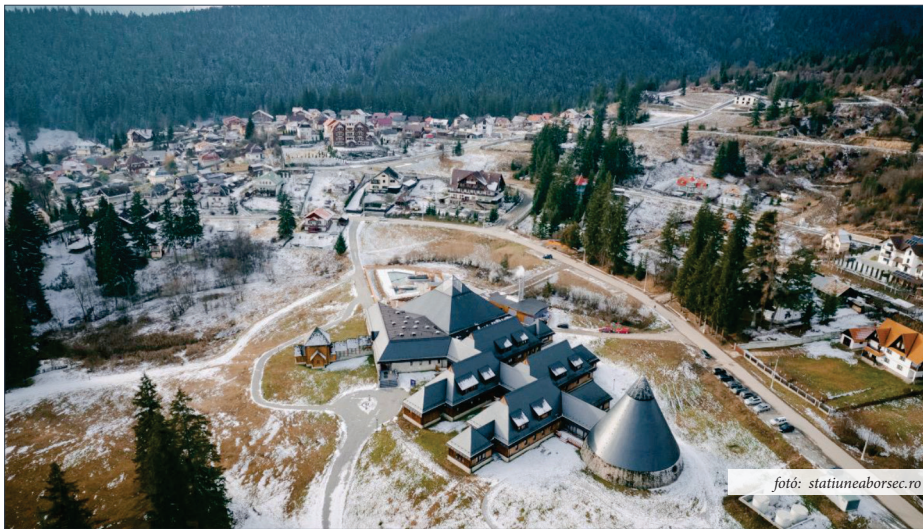
- a pedagógusok utazási költségeinek elszámolását

- az Ifjúsági Lakásprogram keretében épített és bérbeadásra szánt lakások bérleti díjának megállapítását
- a helyi adók és illetékek 2025-ös évre vonatkozó, az infláció mértékéhez történő igazítását

BORSZÉK VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA

ÖSSZEFOGTAK A BORSZÉKI TURIZMUSÉRT

MEGALAKULT A TURISZTIKAI DESZTINÁCIÓS MENEDZSMENT

Huszonöt alapító taggal Turisztikai Desztinációs Menedzsment (TDM) alakult Borszáken. A február elsején létrejött szervezet 82 ezer lejes alaptőkével rendelkezik. Ezzel párhuzamosan az önkormányzat turisztikai promóciós adót is bevezetett.

Az együttműködés a sikeres borszáki turizmus kulcsa. Borszáknak rengeteg adottsága van, de ezeket közösen, együttműködve a

helyi vállalkozókkal lehet csak igazán megmutatni. Ezek ugyan még nincsenek turisztikai terméké csomagolva, ezeket kell együtt, a vállalkozóktól jövő javaslatokkal közösen létrehozni és népszerűsíteni. A Turisztikai Desztinációs Menedzsment (TDM) létrehozása ezt a célt szolgálja.

Amint azt Mik József polgármester elmondta, a február 13-án lezajlott lakuló ülésen kiderült, a szervezetnek, az

önkormányzattal együtt, 25 alapító tagja van. A 82 ezer lejes alaptőke felét a polgármesteri hivatal biztosítja, a fennmaradt 41 ezer lejt a turisztikai szolgáltatók fizetik be. A TDM létrehozásával párhuzamosan február elsejétől turisztikai promóciós adót is bevezettünk a fürdőtelepülésen. Ez azt jelenti, hogy a turisták vendégéjszakáiként 3 lejt kell fizessenek, a szállásadók által átutalt összeg a menedzsment költségvetését gyarapítja. A korábban létező 1%-os turisztikai adót ettől az évtől megszüntette az önkormányzat.

„Azt szeretném, hogy minél több pénzt gyűjtsünk az egyesületbe, amelynek költségvetését kizárólag a fürdőtelepülés marketingjére fordítjuk. Szükség van arra, hogy Borszáket egységesen promováljuk az országos turisztikai piacon, ezek a lépések ezt a folyamatot hivatottak elősegíteni” – jelentette ki az elöljáró. Hozzátette, a befizetéseket szigorúan megkövetelik, a szolgáltatók ellenőrzésekre is számíthatnak. „A napokban már felszólítottuk azokat, akik feketén fogadnak turistákat. Nekünk az a lényeg, hogy valós statisztikával rendelkezünk a vendégéjszakák számát illetően, illetve, hogy erőforrásokat tudjunk fordítani a településmarketingre.” – magyarázta az elöljáró.

BORSZÁK VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

FEBRUÁR, GYERTYASZENTELŐ HAVA

Urunk bemutatásának ünnepét a népi hagyomány Gyertyaszentelő Boldogasszonynak nevezte el, mert a magyar népi vallásosság szívesen fűzi az ünnepeket Mária alakjához. Azonban ez az ünnep nem Mária-ünnep, amint már az ünnep hivatalos neve is mutatja: Urunk bemutatásának ünnepe, vagyis az Úr, Jézus Krisztus egyik ünnepéről van szó. Urunk bemutatásának ünnepén arra az eseményre emlékezünk, amikor Jézust születése után negyven nappal bemutatják a jeruzsálemi Templomban, hogy a mózesi törvény előírásainak eleget téve Jézust mint elsőszülöttet kiváltsák.

Ekkor van szokásban, hogy az Egyház megáldja az égő gyertyákat. Ezért is nevezte el a magyar nép ezt az ünnepet Gyertyaszentelő Boldogasszonynak. A gyertyaszentelés szokása onnan ered, hogy a nyugati egyházban ezt az ünnepet a fény ünnepének is nevezték. Valamint a templomban való bemutatás eseményei között szerepel az agg Simeon hálaénekében egy utalás a világosságra:

„hogy világosság legyen (Jézus): kinyilatkoztatás a pogányoknak és dicsőség népednek Izraelnek.”

Az égő gyertyát a Katolikus Egyház sokféle módon használja. Mindenekelőtt a szentmisék alkalmával mindig ott égnek a gyertyák az oltáron. A keresztelekor a megkeresztelt égő gyertyát kap a kezébe. Esküvő alkalmával az ifjú pár égő gyertyával kezében fogadja a nászáldást. S egy régi szokás szerint a haláluk kezébe égő gyertyát helyeztek, mintegy megvalósítva Jézusnak a felszólítását: „Legyen csipőitök felövezve és égő gyertya kezetekben. Hasonlítsatok azokhoz az emberekhez, akik urukat várják vissza a menyegzőről, hogy mihelyt megjön és zörget azonnal ajtót nyissanak neki.” Halottak napján égő gyertyákat helyezünk elhunyt szeretteink sírjára.

Az égő gyertya tehát végigkíséri az embert a bölcsőtől a sírig; az égő gyertya fénye megvilágítja az ember egész életét, születésétől haláláig. Az égő gyertya ebben az értelemben szimbolizálja, jelképezi a lét,

az élet értelmét. Mert a kezdetek kezdetén a világ teremtésekor az első, amit Isten megteremtett a világosság volt: „Legyen világosság! És világosság lett” S a földi életünk végén is ott vár bennünket a világosság: „Krisztus világossága fényeskedjék nekik mindörökké” - imádkozzuk a megholtakért.

A gyertya a legősibb fényforrások egyike. Sajátos tulajdonsága, hogy magában hordozza energiaforrását, ezért egymaga elég a világításra. Nem így a villanylámpa. Bármilyen természetesnek is tűnik ma már, hogy egy mozdulattal felkapcsolom a villanyt, és az ég, nem feledkezhetünk meg arról, hogy a villanyégő nem magában hordja az energiáját, nem magától ég. A villanyvezeték végén valahol messze ott egy erőmű bonyolult rendszere. S ha ebben a rendszerben bárhol is bekövetkezik egy hiba, akkor hiába nyomogtatjuk a kapcsolót: a lámpa magától nem fog égni.

(folytatás az 5. oldalon)

A KÖLTSÉGVETÉS 70 SZÁZALÉKÁT BERUHÁZÁSOKRA FORDÍTJUK

Januári soros ülésén fogadta el Borszék Önkormányzata a 2024-es költségvetést. A városháza idén 40,8 millió lejből gazdálkodhat az összeg közel 70,5 százaléka beruházásokra lesz elkölve. A nagyértékű uniós pályázatok továbbra is kihívás elé állítják az önkormányzatot, ennek dacára a fejlesztési lista erre a naptári évre nem kevesebb, mint 29 tételt tartalmaz. A városi büdzsé idei jövedelme mintegy 29,53 millió lejt tesz ki, ehhez hozzájön még az előző évekből megmaradt költségvetési többlet 11,27 millió lejt értékben. Az említett keretösszegeből 14,33 millió lejt tesz ki az európai uniós projektek-ből újonnan elnyert pályázatok értéke. Mint az a költségvetési tervezetből kiderül, a bevétel 8,34 %-a személyzeti költségekre megy el, 11,19 %-ot fordítunk fenntartási és működési költségekre, 6,4%-ot tesz ki a hiteltörlesztésre fordított költségvetési részesedés aránya. 1,23%-ot költünk kultúrára, sportra és az egyházak támogatására, ez 50%-os növekedést jelent a tavalyi évhez képest. A fennmaradó rész, azaz a teljes költségvetés 70,5 százalékát beruházásokra fordítjuk.

Uniós pályázatok és saját beruházások

Ami az uniós pályázatokat illeti, folytatódhatnak a Regionális Operatív Programon keresztül megvalósuló integrált fejlesztési projekt munkálatai. Ennek során megújul a Zimmethausen Szaklíceum épülete,

szociális lakások épülnek, illetve közterek és utak felújítását végezzük el. Az iskola felújítását sikerült befejezni, több másik munkát pedig még folyamatban van: zajlik az új szociális lakások építése, akárcsak a régi kultúrotthon felújítása. Ezek a beruházások az idei év végére zárulnak le. Látványos előrehaladás volt tavaly a 4 kilométernyi út és 22 ezer négyzetméter közterület felújításával kapcsolatban, ezek kivitelezésére idén kora őszre lehet pontot tenni.

Jelentős fejlesztéseket tudunk eszközölni idén az Országos Helyreállítási Terv (PNRR) keretében. Ennek során 4,78 millió lejből szelektív hulladékgyűjtő és komposztáló állomást hozunk létre, 482 ezer lejből hét darab, szelektív hulladékgyűjtésre alkalmas digitalizált ökológiai szigetet alakítunk ki, szolgálati lakásokat építünk 8,91 millió lejből. Ez utóbbi esetben tavasszal már el is kezdődhetnek a munkálatok, szelektív hulladékgyűjtő állomás építése esetében is a kivitelezés következik. Az ökológiai szigetek létrehozásának projektje a szerződéskötés fázisában van.

A PNRR pályázatok egyik fontos komponenseként helyi közszállítást hoz létre az önkormányzat. A már aláírt, 9,20 millió lejt értékű szerződés értelmében 2 elektromos autóbust és 2 elektromos mikrobuszt vásárol Borszék, amelyekhez öt töltőállomás is létesül, valamint egy-egy töltőállomás Tölgyesre és Hollóba kerül. A pályázat kivi-

telezési határideje 2026 júniusa.

Ami kizárólag a saját költségvetésből finanszírozott fejlesztéseket illeti, ezekből sincs hiány idén. A Dózsa György utcai járdákra például 300 ezer lejt, a Hévizi út járdáira 550.000 lejt van előirányozva. A Hévizi úti A tömbház szigetelésére 780.000 lejt, Kossuth forrás felújítására 350.000 lejt költünk. Szintén tervben van, hogy az idén költségvetés módosítása esetén elkezdjük a J és K tömbházak hőszigetelését is, illetve egy új közcéct is szeretnénk építeni.

Fontos megemlíteni négy, kormányzati támogatásból megvalósuló beruházást. A legutóbbi információk szerint tavasszal kezdődik a sportbázis felújítása. A 18 millió lejes beruházást az Országos Befektetési Alap (CNI) felel. Szintén a CNI által megvalósítandó tanuszoda építésével kapcsolatban folyamatban van a kivitelezéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárás. Az Anghel Saligny program során megvalósítandó víz- és csatornarendszer bővítésének előkészítése is zajlik, itt a projekt által érintett magánterületeket kell beazonosítani a városházának. Szintén az előkészületek szakaszában tart a Reménység szórakoztató park létrehozása, itt a zonális rendezési tervet (PUZ) készítik a szakemberek.

A költségvetés részletes ismertetésére még visszatérünk közösségi oldalunkon.

BORSZÉK VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

(folytatás a 4. oldalról)

Néhány évvel ezelőtt New Yorkban, a világ legnagyobb városában 36 órás áramszünet volt, ami óriási pánikot keltett a világ legnagyobb városában. Milyen jó volt azoknak, akiknek valamelyik fiókjuk mélyén ott volt egy gyertya, ami magában hordozza fényét. Milyen jó azoknak, mennyire boldogok azok, akik a hit fényét magukban hordozzák. Akik nem pótszerek után futkosnak, hanem hitük-ből merítik erejüket. Mennyivel bölcsebben ismerik fel az élet helyzetét, és oldják meg a problémákat.

Az égő gyertya másoknak világít, s miközben világít, önmaga lassan elfogy. Az égő gyertya jelképezi az önzetlen áldozatos szeretetet. S ahogyan a gyertyák között a legnagyobb a húsvéti gyertya, amely magát Krisztust jelképezi, úgy ez mutatja, hogy senkinek sincs nagyobb szeretete, mint Krisztusnak, aki életét adta értünk. Az ő szeretete világít a bűn sötét éjszakájában. Nekünk

pedig őt követve kell másoknak világító fényességgé lenni.

Az égő gyertya a virrasztás jele. Húsvét éjszakáján az ókeresztények égő gyertyával a kezükben várták az örömhírt: Feltámadt Krisztus! Az agg Simeon és Anna próféta-asszony is mintegy égő gyertyaként várták a kapott ígéret beteljesedését: a Megváltó megszületését. Ti, idős testvéreim, sokan magatokra ismerhettek ebben a két idős emberben, Simeonban és Anna próféta-asszonyban. Hiszen ti is egész életetekben kitartottatok Isten mellett, igyekeztetek szeretetben élni. Fölneveltétek gyermekeiteket, megláthatátok unokáitokat, s most már csak egy vágyatok van: találkozni azzal, meglátni azt, akire rábízátok életeteket, aki oly sok mindenben segítségetekre volt - találkozni Jézus Krisztussal, s az Atyával. Ti is elmondhatjátok már az agg Simeonnal: "Most már elbocsáthatod szolgádat, Uram, szavaid sze-

rint békességben, Mert szemeim meglátták Szabadításodat..."

Íme mennyi mindent jelképez az égő gyertya kezünkben. De igazából mindez csak akkor jelent valami, ha valóban aszerint élünk, amit a gyertya jelképez. Ha valóban Istenben látjuk életünk világosságát és értelmét. Ha valóban magunkban hordjuk a hitet, mint a gyertya energiáját, hogy azzal oldjuk meg az élet nehéz helyzetét. Ha valóban másoknak világít életünk áldozatos szeretettel, mint Krisztus élete, s mint a Krisztust jelképező nagy húsvéti gyertya. Ha valóban várjuk a Krisztussal való találkozást, mint az agg Simeon és Anna próféta-asszony.

Kérjük a Mindenható Istentől, hogy azokká legyünk valóban életünkben, mint amit az égő gyertya jelképez, vagyis igaz, Krisztusban és Istenben bízó keresztényekké.

ELEKES SZABOLCS

BORSZÉK AZ ELSŐ 3 HAZAI TURISZTIKAI CÉLPONT KÖZÖTT 2024-BEN

AZ ELISMERÉST MIK JÓZSEF POLGÁRMESTER VETTE ÁT

A Nemzetközi Turisztikai Újságírók és Írók Szövetsége (FIJET) elkészítette Románia 2024-es legnépszerűbb turisztikai célpontjainak rangsorát. A szakemberek Borszékot az előkelő harmadik helyre sorolták. A díjat a Bukarestben zajló Romániai Turisztikai Vásár nyitónapján vehette át Mik József polgármester, mely vásáron Borszék is képviseltette magát.

A FIJET Románia második alkalommal díjazza Románia tíz kiemelkedő úticélját. A projekt célja, hogy felhívja a figyelmet azokra a településre, amelyek turisztikai szempontból kiemelkednek, és ahol a turisztikai vállalkozások és az önkormányzatok is jelentős erőfeszítést tesznek az ágazat fejlesztéséért.

A szakemberek Borszékkel kapcsolatban úgy vélték, a település megtanulta, mit jelent a fenntartható turizmus. Az elismerés nemcsak a városunk szépségét és természeti gazdagságát tükrözi, hanem a turisztikai szolgáltatások magas színvonalának fenntartására tett folyamatos erőfeszítéseket is díjazza.

„Rendkívül fontos elismerés ez számunkra. Annak bizonyítéka, hogy az elmúlt évek munkája meghozza a gyümölcsét. Többször hangsúlyoztam már, folyamatosan azon dolgozunk, hogy helyezzük vissza fürdőtelepülésünket a hazai turisztikai térképre. Úgy érzem egyre közelebb vagyunk a célhoz” – fogalmazott a kitüntetéssel kapcsolatban Mik József polgármester.

BORSZÉK VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

MAGYAR NAGYASSZONYOK TELEKI BLANKA (1806-1862)

A Magyar Életrajzi Lexikon adatai alapján szeretném bemutatni gróf Teleki Blanka sokoldalú tevékenységét röviden.

Főúri származása és hatalmas vagyona minden fényűzést lehetővé tett volna számára. Nem ezt választotta. Fiatal korában művészi pályára készült, festészetet, szobrászatot tanult Budán és külföldön. Nagynénje, Brunsvik Teréz hatására választotta a nőnevelést életcéljának.

1846-ban magyar tanítási nyelvű leánynevelő intézetet alapított Pesten. Ez volt az első középfokú leányiskola Magyarországon. 1848 végén az intézet feloszlott, Debrecenbe, Nagyváradra majd Szegedre menekült, pénzzel, élelemmel segítette a menekült honvédeket. A bukás után menekülteket rejtgetett, a külföldi forradalmi körökkel tartotta a kapcsolatot. Levelezését a bécsi rendőrség lefoglalta, 10 évi börtönrre ítélte őt a haditörvényszék. 1857-ben általános amnesztia folytán szabadult, Ausztriába, végül Párizsba ment, ott is a menekültek ügyét karolta fel.

Lelki, érzelmi fejlődésére legnagyobb hatással nagynénje, Brunsvik Teréz volt, az első hazai „angyalkertet”, azaz óvodát felállító Brunsvik Teréz hivatástudata nyerte meg

TELEKI BLANKA

fotó: Marastoni Jakab - <http://www.montazsmagazin.hu/katona-jozsef-kortarsai-a-nemzeti-muveszet-szuletese/>,
Közkincs, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=52410213>

Blankát a nevelés ügyének; felháborította az az általános vélemény, hogy a nőnevelés kérdése pusztán a háziasszony-képzés lehet. Az általa alapított és vezetett intézetben szakszerű és színes oktatás folyt. Forradalmi-nak számított a magyar körökben is az intézet létrehozása, sok támadás célpontjává vált, ez kiegészült a nők egyenjogúságának hirdetésével.

A börtönévek után testileg-lelkileg megtörve gyógyulást keresett külföldön, de hitét akkor sem veszítette el. Lelke szabadabb volt, mint a börtöne fölött szálló madár.

Halála Párizsban érte, húga társaságában, utolsó mondatából egy szót lehetett megérteni: „Magyarország”. A Montparnasse temetőben helyezték örök nyugalomra.

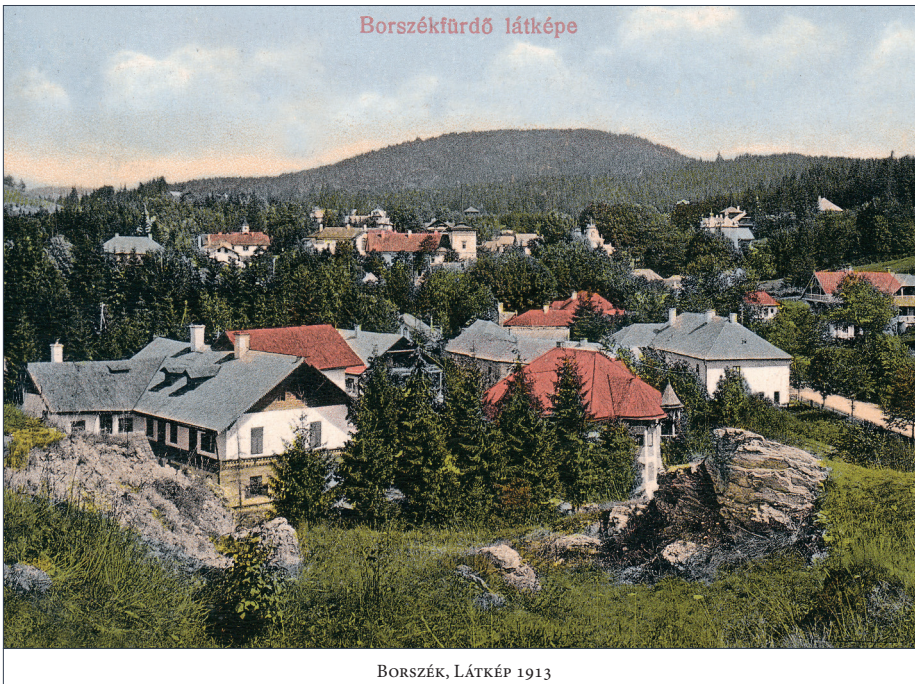
Életművének legfőbb pedagógiai üzenete, hogy a leányok nevelése fontos pillére egy nemzet megmaradásának, így válhatnak a nők jó anyákká, hasznos honpolgárokká.

A grófnő emlékeztétét a Teleki Blanka-díj őrzi, amelyet 2008-ban „az esélyt teremtő pedagógusok” részére alapítottak. Több közoktatási intézmény névadójaként őrzi emlékét.

A történelem őt igazolta, mi se felejtjük el!

BALLAI ERZSÉBET

MESÉLŐ MÚLT

BORSZÉK, LÁTKÉP 1913

A borvíz-kartell lelketlen garázdálkodását nem szabad tovább tűrnünk. Nem elég büntetés a kartell részére kimondott bojkott. E pióca vállalattal szemben valami súlyosabbat kell tennünk, valami olyan eddig még nem alkalmazott retorzióval kell éljünk, amilyenre még nem volt példa a magyar üzleti világban. A borvíz-kartell, amely ezt a hangzatos devizt viseli: Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli Részvénytársaság, tulajdonképpen nem részvénytársaság. Egy gazdája, egy igazgatója, egy intézője van ennek a részvénytársaságnak az Ausztriából bevándorolt és Bécsben lakó Fekete Mór. Ő a mindenható vezére ennek a párját ritkító üzelemnek. A részvénytársaság eszméje az ő szerencsétlen fejéből pattant ki, ő hozott össze egy pár könnyelmű pénzembert, aki az ő kárhozatos privát vállalatát hajlandó volt finanszírozni. Hiszen ezek a sok száz percentre üzérkedő kufárok veszedelmesebbek, mint egy középkori haramia-banda, amelynek legalább volt úgynevezett zsvány-becsülete. A kartellbe lépett vízi szörnyetegeknek azonban még zsvány-becsületük sincs, mert nemcsak busás anyagi hasznot akarnak, hanem e mellett a teljes rombolásra, a székely fürdők, a székely nép és ezzel a magyar ipar koldussá tételére szövetkeztek, midőn megalakították a borvíz-kartellt. Nem elég az, hogy az erdélyi fürdők áldásos gyógyvizeinek árait ijesztő magasra felemelték. Nem elégednek meg azzal, hogy kompromittálták a tisztességes polgári haszon elvét, többet akarnak még

ennél. Minden erejükkel ráfeküdtek a védtelen erdélyi fürdők és a még védtelenebb székely nép kifosztogatására. Az államtól el akarják vonni az eddig fizetett állami adót, az érdekelt székely községektől az egyetlen jövedelmi forrást, a községi pótdadót, amely eddig biztos fedezetül szolgált a székely községek háztartási szükségleteinek. Ez a magának való idegen üzletember pár évvel ezelőtt a Sándor János államtitkár gráciájából a borszéki fürdőtulajdosok agyarkodása folytán rátette kezét a borszéki fürdőre és ötven évig terjedő bérletet kötött az egymásra irigykedő fürdőtulajdonosokkal. A szerződés szerint fizet Fekete Mór a fürdő bérletre évi 45 ezer forint haszonbért, de ezzel szemben az ő korlátlan rendelkezése alá került a kies Borszékfürdő minden értékesíthető kincse, gazdagsága. Ötven évig Fekete Mór minden fillér haszon, amely eddig a fürdő tulajdonosokat illette. Az övé minden borszéki forrás, amelyekből évente mintegy öt millió palackot tölt fel és hoz forgalomba. A vízre, csakis a vízre spekulált eddig Fekete Mór. A fürdőt, ezt a világfürdőnek ismert fürdőt teljesen elhanyagolta, gondozatlanul hagyta. A közönség kényelmével keveset törődött, a fürdőt rossz karban tartotta, a sétányokon nem javított, egyszerűen nem tett semmit, csak azt, hogy az áldott jóságú borvíz forrásokat a maga hasznára kiuzsorázta. De azért sírt, jajgatott és boldog-boldogtalannak panaszkodott, hogy ő egy szerencsétlen vállalkozó, aki Borszék fürdő bérletére állandóan ráfizet.

Ezt a keservet látszottak igazolni a Borszék vállalatáról évről-évre készült számadások, amelyek szerint Fekete Mór állandó deficitet mutatott ki. És várjon miért mutatott ki deficitet a kis huncut? Megtudhatjuk ezt a következményekből, amelyek állami adómentességet biztosítottak a deficittel dolgozó ötletes Fekete Móricnak. A törvény ugyanis adómentességet biztosít azoknak a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknak, amelyek ki tudják mutatni papíron, hogy ráfizetéssel dolgoznak. Az okos Fekete Móric kimutatta schwarz auf weisz a deficitet és ennek az lett a következménye, hogy a 45 ezer forint évi bérlet után nem fizet egy fillér állami adót sem az állam pénztárába. De megnyomorította Borszéket is Fekete úr. Mert állami adómentességet élvezvén, természetesen nem fizeti az elég tekintélyes summájú községi pótdadót sem, amely pedig eddig biztos jövedelmi forrását képezte a községi közbirtokosságnak. Tessék csak megkérdezni a borszéki községi bírót, ő majd tanúskodhatik hitelesen Fekete úr ravasz fondorlatú adómanipulációiról. Ilyen gyalázatosan még nem játszottak ki Magyarországon szerződést. Ilyen népnyzó törekvésekre még nem volt példa a tisztességes magyar üzleti világban. Vajon mi sors várhat ezek után a rútul ki játszott borszéki népre, amely Fekete Mór üzérkedése folytán hosszú időre elesik községi pótdadójától és abba a nyomorult helyzetbe jut, hogy míg Fekete a bérlő, nem fog kapni egy fillér községi pótdadót sem. Hát nem elriasztó gázság ez? És vajon szabad-e tétlenül nézzék ezt a galád maffiát a székely törvényhatóságok, pénzügyi igazgatóságok s a székelyföldi kirendeltség? Hiszen jó, jó. Harácsoljon össze a kartell a fogyasztó közönség rovására akár milliókat is. Mít bánjuk azt, ha a rövidlátó közönség hajlandó saját magát kiszípoloztatni, de a fürdőből, a jótékony forrásvízből élő székely községek kifosztását és koldusbotra juttatását nem szabad szó nélkül eltűrje a magyar társadalom. Hogy Fekete úr a székely forrás tulajdonosok élheteretlenségéből itten milliókat gyűjtsön össze ilyen erkölcstelen üzletek árán az talán mégis több a soknál. És még megdöbbenőbb valami, hogy ez az összeharácsolt tengernyi pénzt mind elvonja a magyar piactól és az utolsó fillérig kedves hazájába Ausztriába, Bécsbe vigye anélkül, hogy a közterhekben részesüljön. Hát tűrhetjük ezt? Hiszen ez veszedelmesebb szerencsétlenség a szerb háborúságnál. Minden nyavalyánál.

BERNÁD RITA - MAGDOLNA

A GYERGYÓI SZENT MIKLÓS-TEMPLOM KINCSEI

A múlt év végén jelent meg ez az album, amely részletesen ismerteti a közel 700 éves gyergyószentmiklósi Szent-Miklós templomot. A könyv megjelenésének apropója, hogy a Gyergyószentmiklósi Szent Miklós Plébánia már most készül a nagy évforduló megünneplésére. Ft. **Dávid** György főesperes-plébános felkérte dr. **Bernád** Rita-Magdolnát, a Gyulafehérvári Főegyház-megyei levéltár igazgatóját a könyv megírására. Alapos kutatómunka eredményeképpen jelent meg ez a csodálatos album, tele rengeteg fényképpel, amelyek **Mincsor** Szabolcs munkái.

A könyv ismerteti a templom védőszentjét, Szent Miklóst, illetve a templom keletkezésének történetét. Végigvezet a templom berendezésén: oltárok, szószék, keresztút, orgona, harangok, órák, gyertyatartók, kereszt-

telőmedence. Ismerteti a templomban fellelhető festményeket, szobrokat, templomi zászlókat, kegyzsereket és miseruhákat. A régebbi miseruhákat a Tarisznás Márton Múzeum őrzi, és láthatóak a múzeumban kiállítva.

A szerző bemutatja a plébániához tartozó épületeket is: a régi plébánia épületét, amely 1499-ben készült, napjainkban hittanterem, irattár és a régi szobrok tárháza. Az új papi lakás épülete 1891-ben készült és jelenleg ez a plébánia és a főesperesi hivatal székhelye. Megismerhetjük a város területén lévő kápolnákat, de ezek részletesebb ismertetése egy következő kiadvány tárgyát képezik. A könyv felsorolja a plébánia papjait, espereseit és segédlelkészeit. Külön fejezet foglalkozik a plébánia könyvtárával, amely a mintegy 800 kötetével a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség egyik leggazdagabb gyűjteménye. XVI-XVIII. századi könyvtáblák védik. Köztük van egy misekönyv 1428-ból. A levéltár is gazdag, 1629-től vannak dokumentumok. Rendezésére 1870-ben, majd 1977-ben került sor. Az 51 iratfolyóméter anyagot a szerző rendszerezte és dolgozta fel. Köztük van a Ferenczi-regestrum 1629-1680, Historia Domusok, anyakönyvek, egyháztanácsosi jegyzőkönyvek, a Rózsafüzér-társulat alapítólevele, valamint a Gyergyói Római-Katolikus Tanítóegyesület albuma 1869-ből. (Itt találtam rá anno a borszéki iskola történetére is).

A szerző számos levéltári forrást, szakirodalmat és sajtó- illetve internetes forrásanyagot tanulmányozott a mű szerkesztéséhez. Ajánlom szíves figyelmükbe mind a könyv olvasását, mind a múzeumban lévő egyházi kegytárgyak megtekintését.

FARKAS ALADÁR

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁG

BENCZA VALENTIN-BOGDAN

és

SZERECEÁN-EIGEL VIOLA

2024.02.24

ELHALÁLOZÁS

STRAFF KÁROLY

1944.11.27-2024.02.15

VIZOLI ELISABETA

1928.10.23-2024.02.04

SAKK VODA COSTELLEL

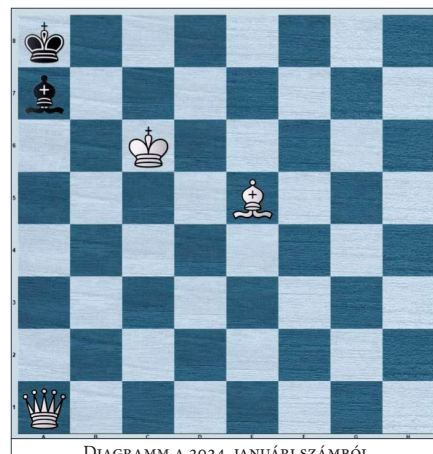

DIAGRAMM A 2024. JANUÁRI SZÁMBÓL

A januári számban megjelent feladvány megoldása:

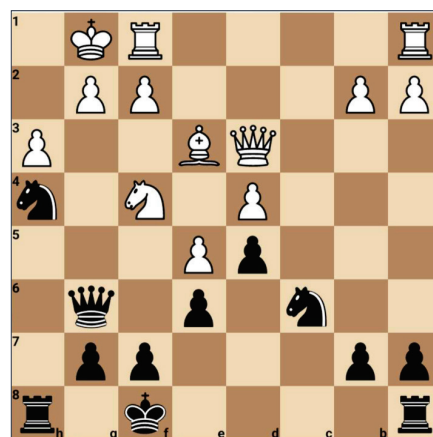
1Fb8!-Kxb8
2Vh8#

Megoldás: Vodă Costel

Új feladvány!

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot, majd a megoldást küldjék el a borsec@gmail.com e-mail címre. A megoldást a következő számban közöljük.

*Bástya=B / Huszár=H / Futó=F / Vezér=V / Király=K. A gyalogot nem jelölük, csak a mezőt ahová lépnek.

ÚJ DIAGRAMM: A FEKETE LÉP, MATT 3 LÉPÉSBŐL.

**SZELEKTÍV
HULLADÉKGYŰJTÉS
KAPURÓL KAPURA:**

2024. MÁRCIUS 18. HÉTFŐ
2024. ÁPRILIS 15. HÉTFŐ

BORSZÉK VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA - ISSN 1224 - 1709

Felélős szerkesztő: Mőga Renáta

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Elekes Szabolcs, Farkas Aladár, Fazakas Emese, Ferency József, Kolbert Tünde, Kovács Júlia, Pethő Csongor, Rédei Botond

Számitógépes szerkesztés: Mőga Attila / Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós

A cikkek tartalmáért az aláíró személy a felelős.